

МЕТОДИКА. ПРАКТИКА. ДОСВІД

УДК [378.011.3-05:338.488.2]:3078.018.43

А. В. Гуцол

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ФОРМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГОТЕЛЬНОМУ, РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ ТА ТУРИЗМІ»)

На сьогоднішній день питання, які стосуються використання дистанційної форми навчання в роботі ВНЗ надзвичайно актуальні. Це пов'язано з тим, що результати суспільного прогресу, раніше зосереджені в сфері технологій, сьогодні концентруються в інформаційній сфері. Виходячи з того, що професійні знання старіють дуже швидко, необхідне їх постійне вдосконалення. Дистанційна форма навчання дає сьогодні можливість створення систем масового безперервного самонавчання, загального обміну інформацією, незалежно від годинних і просторових поясів. Крім того, системи дистанційної освіти дають рівні можливості всім людям незалежно від соціального статусу в будь-яких районах країни і за кордоном реалізувати права людини на освіту і отримання інформації. Саме ця система може найбільш адекватно і гнучко реагувати на потреби суспільства і забезпечити реалізацію конституційного права на освіту кожного громадянина України.

Особливо актуальними означені питання постають у сфері готельно-ресторанного бізнесу, адже значна кількість студентів, які навчаються на сьогоднішній день на спеціальності «Готельна і ресторанна справа», паралельно працюють як у закладах розміщення, так і у закладах харчування, суміщаючи роботу та освіту. Зважаючи на це, введення дистанційних курсів на вказаній спеціальності є доцільним та своєчасним.

Питаннями вивчення дистанційної освіти займалися ряд вчених, як от В.Ю. Биков, Є.Ю. Володимирська, Н.Б. Євтух, В.О. Жулкевський, С.А. Калашникова, М.Ю. Карпенко, С.П. Кудрявцева, В.М. Кухаренко, П.І. Підкасістий, Є.С. Полат, Н.Г. Сіротенко, Є.М. Смирнова-Трибульська, П.В. Стефаненко, В.П. Тіхоміров, О.В. Хміль, А.В. Хуторський та ін.

Мета статті – дослідити дистанційне навчання як перспективну форму підготовки фахівців сфери готельно-ресторанного бізнесу до професійної діяльності беручи за приклад дисципліну «Інноваційні технології в готельному, ресторанному господарстві та туризмі».

Дистанційна освіта (ДО) представляє собою високотехнологічний продукт науково-технічної революції, що широко використовує ідею маркетингового підходу до обслуговування студентів, чим і пояснюється його активне поширення в усьому світі. Сьогодні дистанційне навчання органічно включає в себе комп'ютерні та Інтернет-технології навчання. Сучасні технології є сполучною ланкою між студентом і викладачем, яких можуть розділяти тисячі кілометрів. Навчання ведеться за допомогою корпоративної мережі, по мережі Інтернет, e-mail і за допомогою інших сучасних засобів зв'язку.

Система дистанційного навчання дозволяє набутти необхідних навичок і нових знань за допомогою персонального комп'ютеру і виходу в мережу Інтернет [4, с. 37-43]. Місце знаходження ПК не має значення, тому вчитися можна вдома, на роботі, в on-line класі одного з центрів дистанційного навчання, а також в будь-якому іншому місці, де є ПК з підключенням до мережі Інтернет. Це найважливіша перевага дистанційної освіти перед традиційними формами навчання.

ДО – дуже гнучка система, вона дозволяє всім учасникам навчального процесу (студентам, викладачам і адміністраторам навчального закладу) обирати зручний час занять. Це другий найважливіший аргумент на користь ДО.

Навчати за допомогою систем дистанційної освіти можна будь-кого. Немає жодних вікових, територіальних, освітніх, професійних обмежень, майже немає обмежень за станом здоров'я. Студентами ДО можуть бути не тільки студенти в традиційному розумінні цього слова, а й школярі і, що особливо важливо, – люди, які не мають змоги залишити роботу. Адже, відповідно до зарубіжної статистики, більшість студентів дистанційної форми – це люди після 25 років, які вже працюють і хочуть поглибити свої професійні знання, що не кидаючи при цьому роботу [3, с. 52-53].

Особливо хочеться відзначити, що системи дистанційного навчання з їх можливостями вбудовування в курс зображень, звукових і відеофайлів дуже зручні для сприйняття інформації. Як приклад, розглянемо дисципліну «Інноваційні технології в готельному, ресторанному господарстві та туризмі». Дистанційний курс із вказаного предмету містить у собі лекційний матеріал, який студенти мають опрацювати, виконавши завдання, як-от: складання називного, питального, тезового або розгорнутого плану, або ж складання опорної схеми чи таблиці, конспекту або тез. Певні аспекти лекційного матеріалу наглядно проілюстровані відео-роліками, фотознімками, аудіо-файлами. Так, наприклад, говорячи про multi-touch, free format projection, ground FX technology студенти мають змогу відкрити відповідні відео файли та на конкретних прикладах розглянути використання вказаних технологій у сфері готельно-ресторанного бізнесу та туризму. Вивчаючи інноваційні методи опалювання та кондиціонування повітря в готелі, студенти мають змогу за допомогою посилань вийти в мережу Інтернет та переглянути

технологію роботи та впровадження тих чи інших систем. За необхідності є можливість повернутися до певного фрагменту лекції, декілька разів переглянути ролик тощо. Це є безперечною перевагою дистанційного навчання.

Практичні завдання, які подаються після кожного із двох модулів, дають змогу студентам, з одного боку, закріпити засвоєний лекційний матеріал, з іншого ж – використати свої пошукові здібності та знайти відповіді на ті питання, яких немає у лекціях.

Виконуючи самостійну роботу, студенти повинні, використовуючи мережу Інтернет, здійснити віртуальні тури, та з точки зору фахівців оцінити їх якість, розглянути переваги та недоліки використання I-Pad в готельно-ресторанному бізнесі тощо.

Отже, на наш погляд, дистанційна освіта має низку безперечних переваг порівняно із традиційною. Це навчання в індивідуальному темпі - швидкість вивчення встановлюється самим студентом залежно від його особистих обставин і потреб; свобода і гнучкість – студент може вибрати будь-який з численних курсів навчання, а також самостійно планувати час, місце і тривалість занять; доступність – незалежність від місця проживання учня та місцезнаходження освітньої установи. Дозволяє не обмежуватися в освітніх потребах; мобільність – ефективна реалізація зворотного зв'язку між викладачем і учнем є однією з основних вимог і підстав успішності процесу навчання; технологічність - використання в освітньому процесі новітніх досягнень інформаційних і телекомунікаційних технологій; рівні можливості одержання освіти незалежно від стану здоров'я, елітарності і матеріальної забезпеченості учня; комфортні умови для творчого самовираження учня[1, с. 2].

Поряд із багатьма перевагами, система дистанційного навчання має і свої недоліки, які полягають, насамперед, у відсутності очного спілкування між студентами та викладачем. Немає людини, яка могла б емоційно забарвити знання – це суттєвий мінус. Значною вадою дистанційного навчання, як показує практика, є індивідуально-психологічні умови. Мається на увазі, що для успішного дистанційного навчання необхідна жорстка самодисципліна, а його результат безпосередньо залежить від самостійності і свідомості учня. А постійний контроль, який є потужним спонукальним стимулом, відсутній. Для переважної більшості сучасних студентів самоконтроль – це риса, яку важко набути.

Недоліком можна назвати й необхідність постійного доступу до джерел інформації. Потрібна хороша технічна оснащеність. На сьогоднішній день комп'ютер, підключений до мережі Інтернет, є не у кожного.

В дистанційній освіті основа навчання тільки письмова. Можливість викласти свої знання в усній формі відсутня, що є обмеженням індивідуально-особистісного підходу до навчання.

Таким чином, дистанційна освіта є перспективною формою підготовки фахівців сфери готельно-ресторанного бізнесу до професійної діяльності, однак, поряд із беззаперечними перевагами, вона має й суттєві недоліки.

Перспективи подальших досліджень буде становити вивчення питання зменшення недоліків, які супроводжують дистанційну форму навчання.

Список використаної літератури

- 1. Биков В.Ю.** Дистанційна освіта – перспективний шлях до розвитку професійної освіти / В.Ю. Биков // Педагогічна газета. – 2001. – №1. – С. 2.
- 2. Кухаренко В.М.,** Рибалко О.В., Сиротенко Н.Г. Дистанційне навчання: Умови застосування. Дистанційний курс: Навч. посібник: 2-е вид., доп./ За ред. В.М. Кухаренка. – Харків: НТУ «ХПІ», «Горсінг», 2001. – 320 с.
- 3. Околесов О.П.** Системный подход к построению электронного курса для дистанционного обучения / О.П. Околесов // Педагогика. – 1999. – № 6. – С. 50-56.
- 4. Полат Е.С.** Теория и практика дистанционного обучения / Е.С. Полат // Инфо. – 2001. – № 5. – С. 37-43.
- 5. Полат Е.С.** Дистанционное обучение: каким ему быть? / Е.С. Полат, А.Е. Петров // Педагогика 1999. – №7. – С. 29-34.
- 6. Пидкасистый П.И.** Компьютерные технологии в системе дистанционного обучения / П.И. Пидкасистый, О.Б. Тыщенко // Педагогика. – 2000. – №5. – С. 7-12.
- 7. Стефаненко П.В.** Теоретические и методические основы дистанционного обучения в высшей школе: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.04 / Стефаненко Павел Викторович. – К., 2002. – 492 с. + прил.
- 8. Хуторской А.В.** Современная дидактика: Учебник для вузов / А.В. Хуторской. – СПб: Питер, 2001. – 544 с.
- 9. Шуневич Б.І.** Розвиток дистанційного навчання у вищій школі країн Європи та Північної Америки: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.01 / Шуневич Богдан Іванович. – К., 2008. – 509 с.

Гуцол А. В. Дистанційне навчання як перспективна форма підготовки фахівців сфери готельно-ресторанного бізнесу до професійної діяльності (на прикладі викладання дисципліни «Інноваційні технології в готельному, ресторанному господарстві та туризмі»)

У статті проаналізовано зміст дистанційної освіти, розкрито значення її впровадження у вищому навчальному закладі, зокрема у майбутніх спеціалістів сфери готельно-ресторанного господарства. Розкрито сутнісні аспекти дистанційного курсу «Інноваційні технології в готельному, ресторанному господарстві та туризмі». Висвітлено переваги та недоліки дистанційної освіти.

Ключові слова: дистанційна освіта, дистанційне навчання, навчальна дисципліна, інноваційні технології, готельно-ресторанний бізнес, фахівець, спеціаліст.

Гуцол А. В. Дистанционное обучение как перспективная форма подготовки специалистов сферы гостинично-ресторанного бизнеса к профессиональной деятельности (на примере преподавания дисциплины «Инновационные технологии в гостиничном, ресторанном хозяйстве и туризме»)

В статье проанализировано содержание дистанционного образования, раскрыто значение его внедрения в высшем учебном заведении, в частности у будущих специалистов сферы гостинично-ресторанного хозяйства. Раскрыты существенные аспекты дистанционного курса «Инновационные технологии в гостиничном, ресторанном хозяйстве и туризме». Освещены преимущества и недостатки дистанционного образования.

Ключевые слова: дистанционное образование, дистанционное обучение, учебная дисциплина, инновационные технологии, гостинично-ресторанный бизнес, специалист.

Gutsol A. V. Distance Learning as a Perspective Form of Training the Hospitality and Restaurant Business Professionals (for Example, Teaching the Subject «Innovative Technologies in the Hotel, Restaurant and Tourism Sector»)

This article analyzes the content of distance education, the essence of its implementation in higher education, particularly in the educational program of the future specialists in the field of hotel and restaurant management. Reveals the essential aspects of distance learning course «Innovative technologies in the restaurant, hospitality and tourism», which is taught in the specialty «hotel and restaurant business». The advantages and disadvantages of distance education in general, and at the example of the specific subject, in particular, are disclosed. The benefits include: training in individual pace, freedom and flexibility, independent planning time, place and duration of sessions, accessibility, mobility, adaptability, equal opportunities to obtain education, regardless of health status, elitism and material security of the student. Deficiencies include: lack of eye communication, lack of self-discipline students, need constant access to information, a written basis for learning.

Key words: distance education, distance learning, education discipline, innovative technology, hotel and restaurant business, specialist, professional innovation, forms of work, specialist.

Стаття надійшла до редакції 15.04.2013 р.

Стаття прийнята до друку 31.05.2013 р.

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор Курило В. С.